

10. b. tétel

Magyarország mezőgazdasága

Változások

A rendszerváltás előtt a földterületek és a hozzájuk kapcsolódó infrastruktúra állami (állami gazdaságok) vagy szövetkezeti (termelőszövetkezetek, TSZ-ek) tulajdonban voltak.

A rendszerváltás után ezek a területek, épületek magánkézbe kerültek. A termelőszövetkezetek és az állami gazdaságok megszűntek.

A mezőgazdaság fő ágai Magyarországon

A mezőgazdaságnak két fő ága van, ezek az állattenyésztés és a növénytermesztés.

Az állattenyésztésen belül hazánkban főleg a sertés- és baromfityésztés kiemelkedő.

A növénytermesztés szempontjából nagyon kedvezőek az adottságaink. Sok a napsütés, nyáron meleg van, a csapadék hiánya okoz problémát.

Főleg gyümölcs- és zöldségféléket, búzát és burgonyát termesztünk.

Hazai szőlőtermesztés és bortermelés

A szőlőültetvények döntő többsége dombsági, hegylábi térszíneken alakult ki. Ennek egyik oka az volt, hogy ezeken a helyeken más mezőgazdasági művelés nem, vagy csak nehezen volt lehetséges, másrészt pedig a napsugarak optimális beesési szöge miatt az északi félgömbön a délies, a déli félgömbön pedig az északias kitétségű lejtőket részesítették előnyben. Fontos befolyásoló tényező lehet még egy közeli erdő vagy egy nagyobb folyó, tó. Az európai szőlőültetvények tekintélyes része a hegyoldalak azon részén jött létre, ahol korábban erdők voltak, s ezeket kiirtva hozták létre a szőlőskerteket. Az idő múlásával azonban néhány helyen, főleg a kisebb borvidékeken már szűknek bizonyultak a szőlőhegyek és a termelés növekedése érdekében a hegyek "szoknyájáról" a lejtő aljába vagy akár a sík vidékre is telepítettek szőlőt. Vannak kifejezetten síkvidéki borvidékek, ahol teljesen más adottságok

motiválták a szőlő betelepítését. Ilyen például Magyarországon a Kunsági Borvidék, ahol a futóhomok megkötése volt a fő célkitűzés. Általában elmondható, hogy a tengerszint feletti magasság alapján, vertikálisan is behatárolható a szőlő elterjedése. Magyarországon az ültetvények döntő hányada 150-400 méter közötti szinten kerül el.

A szőlőtermesztés során fontos szempont a talaj minősége és az alapkőzet, mert ugyanaz a szőlőfajta más ízű lesz a különböző talajfelelésekre és alapkőzetek esetében. Magyarország talajadottságai az egyik legjobbak Európában. A mezőgazdaság egyéb ágazatainak szempontjából is komoly erőforrásokkal rendelkezünk, ráadásul a talajtípusok sokszínűsége – akár egy adott borvidéken belül is változatosan – igen változatosá teszi a magyar borokat.

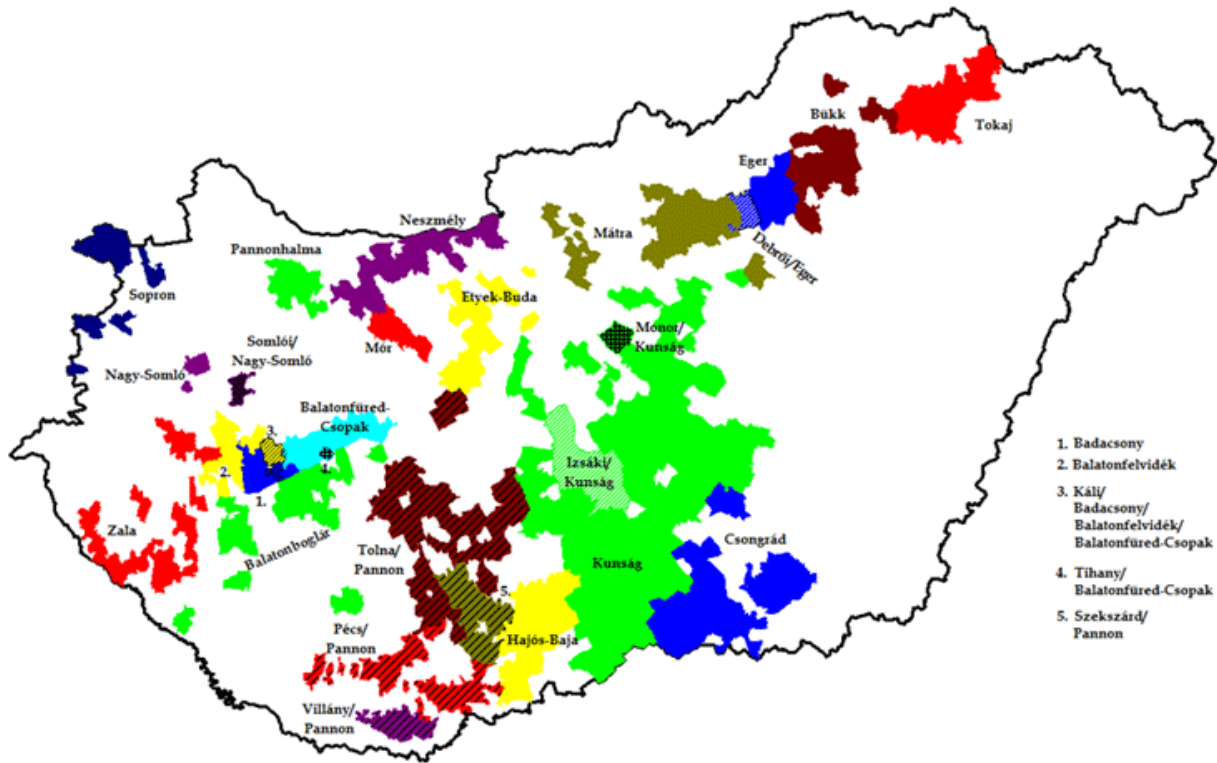
Alapkőzet szempontjából vizsgálva a borvidékeinket, leginkább az ország geológiai, földtani adottságait kell figyelembe vennünk. A magyar borvidékek jó része üledékes, tenger vízi vagy édes vízi üledékekből felépülő kőzet tömegeken, s a belőlük kialakult dombosági, hegyvidéki területeken, illetve azok előterében, hegyláb felületén találhatók. De például a Tokaji borvidék vulkáni tufára települt.

Magyarország borvidékei

A legjobb borokat a történelmi borvidékeinken termelik. Ezek a 18-19. században alakultak ki. A legismertebb borvidékünk a tokaj-hegyaljai borvidék, amely a Zempléni-hegység déli lejtőin jött létre. A vulkáni eredetű riolittufa alapkőzeten termő szőlőből kiváló minőségű fehér borokat állítanak elő. (Pl. Tokaji aszú, szamorodni).

Az egri borvidéken főleg vörös borokat állítanak elő, világhírű terméke a borvidéknek az Egri Bikavér. Híres még a Balaton-felvidéki borvidék, amely több kisebb borvidékből áll. A csopaki, badacsonyi, a balatonfüredi borok mind ismertek. Itt fehér borokat állítanak elő, legismertebb a szürkebarát.

A dunántúli borvidékeink közül a villányi és a szekszárdi emelhetők ki, ahol vörös borokat termelnek. Pl. villányi cabernet sauvignon, kadarka...



1. Badacsony
2. Balatonfelvidék
3. Káli/
Badacsony/
Balatonfelvidék/
Balatonfüred-Csopak
4. Tihany/
Balatonfüred-Csopak
5. Szekszárd/
Pannon